

ჩვენის ქვე

იისა, მიპატივებული ჰყავდათ ცირებენ, რა ინგლისის სა... და მათი... ჩვენი ხალხი... ბამდე მიიყ... ველი მუ... ვართ და... აიხსნება კერ... და საერთო... ჩვენი სიმატ... ცემით, თ... ბის და „ს... ხში, ჩვენს... პატყუბს... ვერ აიტან... დენიკი... გვიბე... წერილში

რედაქცია

საგაზეთო მასალა უნდა იყოს დაწერილი გარკვეულად და ერთ... აღნიშნული უნდა იყოს ავტორის ვინაობა და მისამართი, დაუბეჭდავ წერილებს რე... დაქცია არ ინახავს. ინახება მხოლოდ დიდი მოთხოვნები.
რედაქცია ღიაა: დილის 9—2 საათამდე და საღამოს 5—7 საათამდე.
მისამართი: ქუთაისი, თფილისის ქ., ფიჩხაძის სახლი.

კანტორა

გაზეთის ფასი: ერთი თვით 50 მან. 3 თვით 130 მ. განცხადების ფასი: სტრი... ქონი პეტიტისა პირველ გვერდზე 2 მ. უკანასკნელზე 1 მ. 50 კ. ქალაქ გარედან... მიღებული განცხადება ღირს ერთი ორად. სამგლოვიარო განცხადება: საშუალო... ზომისა თითოჯერ არა უმეტეს სამი გამოცხადებისა 50 მ., 12 საათის შემდეგ 70 მ.
კანტორა ღიაა: დილის 8—2 საათამდე და საღამოს 5—7 საათამდე.
ფოსტის აღრეხი: ქუთაისი ფოსტის ყუთი № 80.

სან საზოგადოებრივ საზოგადოებას

„შეპირდების“

გამგეობა ამით აცხადებს, რომ საზოგადოებაში წვერათ ჩაწერა შეიძლე... ბა ყოველ დღე სამრეწველო ბანკის შენობაში (ქალთა წმ. ნინოს სას... წავლებლის პირდაპირ) ბ. გ. სვანიძესთან დილის 9 საათიდან ნაშუაღ... დღვის 2 საათამდე.

წლიური გადასახადი წვერთათვის 120 მან. მოწაფეთათვის, რომელიც 18 წელს აღმატებთან 60 მან. მოზარდთა და ბავშვთათვის 30 მან. შენიშვნა: მოზარდთა და ბავშვების გარდა საზოგადოების წევრები წლი... ური გადასახადის გარდა იხდიან კიდევ ერთ დროულ შემოსასვლელ გა... დასახადს 10 მანეთს.

ვარჯიშობის დაწყების დღე ცალკე იქნება გამოცხადებული.
ვარჯიშთავე დ. ჯავრიშვილი.
საზოგადოების მოლარე გ. სვანიძე.
3—2

ქუთაისის საზოგადოებრივ საზოგადოებას ამით ახსნადებს რომ

ქვიტირის, ოფურჩხეთის, საწირის, კურ... სების, კიკნაგელეთის და ზეკრის თემებში

სათემო სემოსანთა არჩევნები

დანიშნულია კვირას 26 ოქტომბერს.

ხიების წარმოდგენა შეიძლება 18 ოქტომბრამდე გამგეობაში. ყო... ველივე ცნობების მიღება შეიძლება ერობის მდივან ი. ნარსიასთან.—

ვაკლავ ვაკვთილავს

ფრანგულ და გერმანულ ენებში

(თეორია და პრაქტიკა) ვამზადებ ყველა სასწავლებლის მოწაფეებს რუ... სულ ენაში. პუშკინის ქუჩა № 28. ბინა კბ. ექიმი რიჩინაშვილისა.
იკითხეთ მასწავლებელი. 3—2

სწავლავის მეთოდისათვის

ის მეთოდი, რომელიც „რეფორ... მის“ შემდეგ ჩვენს გიმნაზიაში სუ... ფევს, სასწავლებლის უკან დახვევას, საშინელი დაქვეითებას მოასწავებს.
ეს—ბიზანტიური სქოლასტიკაა.
ენები, ლიტერატურა და ისტო... რია! და არც ერთი ცოცხალი სა... განი!
ცხადია, მოწაფეს ბოლოს და ბო... ლოს ენებიც შეესაუღლება, ლიტე... რატურაცა და ისტორიაც.
განა არ გვახსოვს, ძველი გიმნა... ზიები როგორ ვეძულდა?!
თორმეტმა წელიწადმა, სიყრმის... საუკეთესო დრომ უნაყოფოდ უნდა... გაიაროს!

მოზარდს სული უნდა შეეხუთოს და თვალთახედვა უნდა მოესპოს! აი როგორი მეთოდით ვასწავ... ლით!
საშინელება!
ბუნების მეტყველება ყველგან სრულიად გაძევებულია. მხოლოდ მერვე კლასში ასწავლიან ჰიგიენას. მაგრამ განა შესაძლებელია, ეს, როდესაც უმწველია არ იცის, რა არის მოლექულა, ატომი, ელემენტი, მეთა, ტუტა, მარილი, ჟანგი და სხვ.? როგორ უნდა გააგებინო მას ბუ... ნებაში და ადამიანის სხეულში მიმ... დინარე რთული ქიმიურ-ფიზიკური ქმნადობა?!

აღზრდას მიზნად უპირველესად შრომის მოყვარეობისა და ცნობის მოყვარეობის წაქეზება უნდა ჰქონ... დეს. ეს კი მხოლოდ მოწაფის ბუ... ნებრივი მიდრეკილების წაქეზებით შეიძლება.

რა უფრო უყვარს, რა უფრო აკვირვებს ყრმას?! რასაკვირველია, ბუნება.

მაშასადამე საუკეთესო წიგნი— ბუნებაა.

ცლა და დაკვირვება—ერთად-ერ... თი სწორი მეთოდია

ბუნების-მეტყველება—აი რა უნ... და დაედოს საფუძვლად აღზრდას. ბუნების მეტყველება განავითა... რებს ცნობის მოყვარეობას.

იმავე დროს ბუნებისმეტყველება მოსპობს ცულად დროს ტარებისადმი მიდრეკილებასა და ყოველსავე ავ... ზნესა და ჩვეულებას.

ამგვარად ბუნებისმეტყველებას უდი... დესი გონებრივი და ზნეობრივი მნი... შვნელობა ექნება.

დღეს კი ბუნებისმეტყველების აღ... გილი უჭირავსთ უმთავრესად ენებს. კვირაში ორ-ორი გაკვეთილი ფრან... გულსა და გერმანულს აქვსთ და სა... მი რუსულს.

ვფიქრობ, რომ ეს—მიზანშეუსაბა... მო დატვირთვაა.

● სასწავლებელში მოწაფემ წერაკი... თხვა, გრამატიკის საფუძვლები და უსაკიროესი სიტყვები უნდა ისწავ... ლოს ეს სრულიად საკმაოა. ენის ზედმიწევნის შესწავლა კი სასწავლე... ბლის გარეთ არის შესაძლებელი.

მაშასადამე, ჩემი ფიქრით თვითო... ენას კვირაში თვითო გაკვეთილი უნ... და მიეცეს. შეიძლება ერთს რომელ... სამე ენას უპირატესობა მიენიჭოს.

მაშინ ამ ენას, მაგალითად ფრან... გულს ან გერმანულს იმისდა მიხედ... ვით, ვინ რომელს აირჩევდა, კვირა... ში ორი გაკვეთილი დაეთმობოდა, სხვა ენებს კი თვითო.

უნდა შემცირებულ იქნეს აგრეთ... ვე ისტორიისა და ლიტერატურის გაკვეთილების რაოდენობა.

და უნდა შეტანილ იქნეს სასწავ... ლო საგნად ბუნებისმეტყველება მო... სამზადებელი კლასიდან მერვე კლა... სამდის.

სრულიად არ არის საჭირო გიმ... ნასტიკისთვის ორი გაკვეთილი კვი... რაში, ერთიც კმარა.

მაგიერად შემოდებულ უნდა იქ... ნეს არასავალდებულო შრომა ნასა... დილევს ბალებსა და სახელოსნოებში. მეტი ყურადღება უნდა მიექცეს მუსიკასა და ხატვას.

მხოლოდ ამგვარ სასწავლებელში აღიზრდება შრომისმოყვარე, ცნო... ბის მოყვარე, მხნე და ზნედაცული თაობა.

მხოლოდ ამგვარი სასწავლებელი განაახლებს საქართველოს!

ვასილ-წერეთელი.

კოლიტიკური ორიენტაციისათვის.

დენიკინმა, იუდენიჩმა, კოლჩაკმა ბოლშევიკებს რაკალი შემოარტყეს და მოკლე ხანში მოსკოვს აიღებენ. მაშინ ჩვენ საქმე გაერთიანებულ რუსეთთან გვექნება.

რუსეთის დროებითი მთავრობა ამიერკავკასიაზე თავის პრეტენზიას განაცხადებს და ამ დიდმნიშვნელო... ვანი პროვინციის ხელში ჩასაგდებათ თავდარიგის დაქერას შეუდგება.

არიან ჩვენში რუსეთის ორიენტა... ციის მომხრენი მარჯვნივთაცა და მარ... ცხნივთაც.

ერთი მხრით ძველი წესების მო... ნატრული რეაქციონერები და მეო... რე მხრით გაერთიანებულის სოცია... ლისტური რუსეთის მომლოდნენი... ორივე ბანაკი რუსეთის ორიენტაციას იზიარებს.

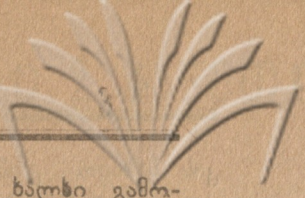
მემარცხენეთა შორის კი არამარტო ბოლშევიკები, არამედ მენშევიკების ერთი დიდნაწილიც ამავე ორიენტა... ციის მომხრეა.

შეიძლება ითქვას, ჩვენი საგარეო პოლიტიკის მარცხი სწორეთ აქ მარ... ხია.

ფიქრობენ, დენიკინ-კოლჩაკ იუ... დენიჩის მიერ გაერთიანებული რუ... სეთი კვლავ გადემოკრატდება და ვა... სოციალისტდება.

მაგრამ, ასეც რომ მოხდეს, ვიდ... რე რუსეთი კვლავ გასოციალისტდებ... ბოდეს, დენიკინი ხომ ცეცხლითა და მახვილით განადგურებს ამიერკავკა... სიას!

ჩვენს ქვეყანა
ბიბლიოთეკა

იძლევა. — დაასრულა პო-
საუბარი.
არის ის წუთები, როდესაც
მეტერი შენ წმინ-
დას სამშობლოს მიწასთან
ზიზლით იხსენებს და შენ
მის წინაშე და ხმაც ვერ
საწინააღმდეგო.
საუბრის დროს მე თითქ-
მეტი, რადგანაც გაცოფებულ
რეს ცალი ხელი ხმაზე
მეორე ხელს კი ვაბრაზებით
და იგი შემეჩერებინა და
ლოს შეურაცყოფისათვის
მითხოვა, მაგრამ დარწმუნ-
ვიყავი, რომ მას ქართვე-
ლ მოკვლისთვის, პასუხს არა-
ბოვდა.

ა. აბულაძე.

გვითი და საზავო ხა-
ლუპაკულება.

ამ დღეს სენატის წევრებს
თავისი მოხსენება, რომე-
ლნიშნავს, რომ საზავო ხე-
ლება დამყარება სამართლი-
და საფრანგეთი და-
ლებული იქნება პოლიტიკუ-
ზღვაზე, რაც მან დაიმსახუ-
თავგანწირული მოქმედე-
რეუა იმედოვნებს, რომ მო-
ნი უარს არ ეტყვიან საფრა-
ინანსი ურ გარანტიებში და
მას გამოსთქვამს, რომ ხალ-
გის წესდებაში არ შეიტანეს
ბოლოოდ აღკრძალვა და
წებულია, რომ ეს პირობა
ნება შეტანილი, მისი სიტ-
ხურანგეთს არ უარუყვია თა-
თხოვნილებანი და ხალხთა
საბჭოს პირველ სხდომაზევე
ენებს მათ. შემდეგ ის სურ-
ამოსთქვამს, რომ საფრანგე-
ლშენების წარმომადგენელთა
მიცემათ ამ საბჭოში მონა-
ისა. მისი აზრით ვილჰელმი
გებელია იმაში, რომ მისი
ბით იქნა დარღვეული ბელ-
ნეიტრალიტეტი, წინააღმდეგ
კონფერენციის დადგენილე-
და, როგორც სამართლიანობა
გეს, სამართალში უნდა იქმ-
მიცემული. დასასრულ, ბუ-
მოითხოვს, დადასტურებულ
საზავო ხელშეკრულება, რო-
ბრობათა შესრულება ც განა-
ბს მოკავშირეთა ერთსულთა
შევიდობიან დროსაც.

მის ნანგრევებზე აღმო-
ული ახალი სახელმწი-
წარმომადგენლები პა-
რიზში.

ში ყავახანა „დე-ლაპეტ“-ში
ი რუსეთის ნანგრევებზე აღ-
ებული რესპუბლიკის თაოს-
გაიმართა ძმური სადილი,
მხედრების პატივსაცემად. აქ
ოიყარეს ყველა სახელმწიფოს
ცილისტური პარტიის წარმო-
ლებმა; იყვნენ ლიტვის, ლა-
საქართველოს, სომხეთის, აზე-
ანის, ჩრდილო კავკასიის, უკ-
ყუბანის, ესტონის და ბე-

ლოროსიისა, მიპატიებული ჰყავდათ
მოქალაქენი მარსელ კაშენი, ეანი-
ლონგე, რენოდელი პუასნი, სევერა-
კი და ქალბატონი კაშენი. ფროსარი
და მარსელის ტემბა სადილს ვერ და-
ესწრნენ.

თავმჯდომარეობდა პროფესორი
გრუშევსკი. დამსწრეთა შორის იყვნენ
ჩხეიძე „პეტროგრადადის სოვეტის“ ყო-
ფილი თავმჯდომარე და წერეთელი,
კერენსკის კაბინეტის ყოფილი წევრი.
დესერტის დროს, მას შემდეგ რაც
ჩხეიძემ აღნიშნა საჭიროება ყოველ
დამონაგებულ ერთა დამოუკიდებლო-
ბისა, რაც ჰელენმა ლატვის ინტე-
რესის დამცველი სიტყვა წარმოსთქვა
და გაღვანოვსკიმ ლიტვისა, მოქალა-
ქე კაშენმა ახალ რესპუბლიკათა წა-
რმომადგენლების ყურადღება მიაქ-
ცია იმ გარემოებას, რომ საჭირო
ანგარიში გაუწიოს კონცენტრაციის.
გაერთიანების დიდ თანამედროვე კა-
ნონს და აღნიშნა მათ საყურადღე-
ბოდ, რომ დროა რაც შეიძლება და-
ჩქარებით ეს ავტონომიური ფედე-
რაციული კავშირით განამტკიცონ.
ეან-ლონგემაც ილაპარაკა ამავე თე-
მაზე ცოტა ხნის შემდეგ და მოუ-
წოდა ახალ რესპუბლიკათა ყველა
გულწრფელ სოციალისტებს თავიან-
თი მოქმედება შეუერთონ საბჭოთა
რესპუბლიკის მოქმედებას, კოლჩაკ-
დენიკინის წინააღმდეგ. ამ წინადა-
დებას ტაშის ცემით მიეგებნენ.

ბ-ნ აკოპიანმა სომხეთის რესპუბ-
ლიკის სახელით წარმოსთქვა ძმობა-
ერთობის სიტყვა დიდის მოწიწებით
აღნიშნა ბოლშევიკების გარდაქმნილი
მოღვაწეობა და პარტიის ცემით მოი-
ხსენია სომხეთის გულწრფელ ნეგობ-
რის დიდი ეან ჟორესის სახელი.
(ლე პოპულარიე).

სმა სამუსულმანიო საქართველოდან.

მე ქართველი მუსულმანი, სამუ-
სლიმანო საქართველოს შვილი, იძუ-
ლებული შევიქენ ამ მცირე წერი-
რილით, პრესის საშუალებით, მეუწი-
ყა ვისთანაც ჯერ არს ის სამწუხა-
რო და სავალალო მოვლენები, რო-
მელსაც ადგილი აქვს ჩვენს კუთხე-
ში, ბათუმში და მის ოლქში. დღეს
ბათუმის ოლქი გარეგნულათ არის
მოკავშირეთა ოკუპაციაში, სადაც
წარმოგზავნილია დიდი ბრიტანიის-
შვილი, ბატონი კუკოლისი, ფაქ-
ტიურათ კი ეს კუთხე არის დენი-
კინლების ოკუპაციაში და ეს ვაჟ-
ბატონები კი მოკავშირეთა ქურქში
აკეთებენ დენიკინის საქმეებს და
როგორ აკეთებენ, არ იკითხავთ:
მათრახით, ცემით, ტყებით, ცარცვა-
გლეჯით და სხვა ბევრი ასეთებით.
ჩვენ ძლიერ გვაკვირვებს ერთი გა-
რემოება: ნუ თუ ამას ყოველივეს
ვერ ხედავს დიდი ბრიტანეთის შვი-
ლი ბატონი კუკოლისი?! ნუ თუ ეს
არ სმენია მოკავშირეთა უმაღლეს
წარმომადგენელს ბატონს პასკელს და
დიდი ბრიტანეთის წარმომადგენელს სა-
ქართველოს შვილთაგან ღრმათ პა-
ტივცემულს ჰბატონს უორდროპს?!
დენიკინის აგენტები და „სტრაჟ-
ნიკები“ ქართველ მუსულმანების თვა-
ლში დიდი ბრიტანეთის სახელს ამ-

ცირებენ, რადგან ისინი მოქმედებენ
ინგლისის სახელით. დენიკინელების
და მათი „სტრაჟნიკების“ ქცევამ
ჩვენი ხალხი უკიდურეს მდგომარეო-
ბამდე მიიყვანა და თუ ჩვენ, ქართ-
ველი მუსლიმანები, გაჩერებული
ვართ და ვითმენთ—ყოველივე ეს
აიხსნება კერძოდ დიდი ბრიტანეთის
და საერთოდ სოკავშირეებისადმი
ჩვენი სიმპატიით და დიდის პარტიის-
ცემით, თორემ დენიკინელ აგენტე-
ბის და „სტრაჟნიკების“ ჩვენს ოჯა-
ხში, ჩვენს ხალხში მათრახების ტყა-
პატყუბს ჩვენი რაინდი ხალხი
ვერ აიტანდა და მეტსაც ვიტყვი:
დენიკინის „სტრაჟნიკები“ ვერ გა-
გვიბედავდა ამას. დაბოლოს, ჩვენ
კიდევ არ დაგვკარგია იმედი და
რწმენა, რომ ამ გარემოებას მიექცე-
ვა ყურადღება ვისგანაც ჯერ არს
და ბათუმიდან და მის ოლქიდან
განდევნილ იქნება დენიკინელების
თავ აშეებული, უპასუხისმგებლო ად-
მინისტრაცია და მათრახები და მა-
თი ფუნქციები გადაეცემა ხალხის
დიდი უმრავლესობის ნდობით აღ-
ქურვილ მეჯლისს. წინააღმდეგ შემ-
თხვევაში მოთმინების ფილა ავისი-
ლია და აღარაა იმედი, რომ ხალხმა
მოთმინების საზღვრები არ გადალა-
ხოს და დეე მაშინ აგოს ისტორიის
წინაშე პასუხი მან, ვინც ჩვენი ხა-
ლხის უბედურებას ხელი შეუწყო.
ბათუმის ოლქის მცხოვრები—ქარ-
თველი მუსლიმანი ჰაიდარ აბაშიძე.

მროგაში.
მანდიკორის თემი.

12 ოქტომბერს მანდიკორის თემ-
ში მოხდა წვრილი ერთეულის ხმო-
სანთა ყრილობა, სხვადასხვა საკით-
ხების გასარჩევათ.

აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ
ამ თემში თვეწახვევარზე მეტია, რაც
ხმოსწამმა გამგეობა აირჩია და დღე-
მდის კი საქმეს არ შესდგომიან, ეს
გარემოება უმთავრესად იმას მიეწე-
რება, რომ გამგეობის თავმჯდომარე
ი. ბუხაიძე მსახურობს ტყიბულის
რაიონის კომისართან და ახალი თა-
ნამდებობა ჯერ არ ჩაუბარებია, რაც
ხმოსწამში გაკვირვებას იწვევს.

ამის გამო ყრილობამ დაადგინა:
ეცნობოს გამგეობის თავმჯდომარეს
ან უარი განაცხადოს თავმჯდომარე-
ობაზე ან და თავის მოვალეობას შე-
უდგეს. ყრილობამ აგრეთვე დაადგი-
ნა: ჩამოერთვას კომისარს ყოველივე
საქმეები და ინვენტარი, ჩაიბაროს
წვრილი ერთეულის გამგეობამ და
საქმეს დაუყონებლივ შეუდგეს. კო-
მისარი კი უნდა გადავიდეს გამგეო-
ბის განკარგულებაში.

თანახმად სამაზრო ერობის მოწე-
რილობისა ყრილობამ გამგეობას დაა-
ვალა სხვადასხვა კომისრების დახმა-
რებით შეადგინოს მოსალოდნელი
ხარჯების ბიუჯეტი დასამტკიცებლათ
წარსადგენათ.

კამათი გამოიწვია გზების გაკეთე-
ბამ და საქემო პუნქტის ადგილის
აღმოჩენამ. გზების შესახებ ყრილო-
ბამ დაადგინა: გზები ყველგან საუუ-
ძვლიანად გაკეთდეს. დაევალოს გამ-
გეობას ამისთვის ზრუნვას შეუდგეს

და გზის საკეთებლად ხალხი გამო-
ყვანილ იქნეს მუშაობის
ხელდით.

საექიმო პუნქტი დროებით უნდა
დარჩეს ან სოფ. ხორჩანაში და ან
მანდიკორში; იმისდამხედვით რომელ
სოფელშიდაც შესაფერი სახლი აღ-
მოჩნდება. პუნქტის ექიმს კი წინა-
დადება უნდა მიეცეს, რომ ყოველ-
თვის პუნქტზე იყვეს და თავის საქ-
მეს ენერგიულად მოკიდოს ხელი.

ყრილობამ ყურადღება მიაქცია
აგრეთვე იმ გარემოებას, რომ ტყი-
ბულის რაიონის დაწესებულებები
მოთავსებულია ს. ხრესილში, რო-
მელიც არ წარმოადგენს ხსენებული
რაიონის ცენტრს, რის გამოც მცხოვ-
რებლების უმეტესი „წაწილი“ შე-
ვიწროებული არიან. ამისათვის
ყრილობამ სურვილი გამოს-
თქვა, რომ ხრესილიდან, რო-
გორც მომრიგებელი მოსამართლის
სამმართველოს, ისე საერობო ქსე-
ნონი, სარაიონო კომისარიატი და
სხვა დაწესებულებებიც გადმოტანილ
იქნეს ორპირში, (ხედა კურსების
ბაქანი).

ოპირი ცენტრს წარმოადგენს
მთელი ტყიბულის რაიონისათვის და
მას ემხრობა ხსენებული რაიონის
ყველა თემები.

ამას სამაზრო ერობამაც უნდა
მიაქციოს ყურადღება და იზრუნოს
ტყიბულის რაიონისათვის.

მანდიკორის თემის ხმოსანთა ყრი-
ლობამ სხვათა შორის დაადგინა,
რომ ქუთაისთან და რაიონის ცენ-
ტრთან კავშირი ჰქონდეს გამოყვა-
ნილ იქნეს ტელეფონი. ტელეფო-
ნისათვის ბოძებს და მუშაობას თვით
თემი კისრულობს.

ყრილობას თავმჯდომარეობდა პრე-
ზიდუუმის თავმჯდომარე სამსონ
კიფიანი.

დამსწრე.

დეკემბერი.

(საქ. დეპ. სააგენტო)

ფრანგული პრესის ცნობები.

უმაღლესი საბჭო დამაკმაყოფილე-
ბლად არა სთვლის გერმანიის განმა-
რტებებს ბალტიის პროვინციების
დაცვლის შესახებ, რადგან ეს გან-
მარტებები მიღებულ ცნობებს არ
შეეფერება, ფოშს დაევალა პასუხის
შედგენა.

იტალიის მეფემ განსაკუთრებული
დეკრეტით დაადასტურა ვერსალის
და სენ ჟერმენის ხელშეკრულებანი.
სოფიაში მინისტრის კრიზისის გა-
მო ბოლგარეთმა ითხოვა კიდევ გა-
ნუგრძელონ ვადა მოკავშირეთა მიერ
წარმოდგენილ პასუხის გასაცემად.

ვენიდან იუწყებიან, რომ გამოცე-
მულ ბრძანების თანახმად, უცხოე-
ლები ქალაქს სტოვებენ. აღმოსავ-
ლეთის გალიციიდან უკვე გავიდა 8
ათასი კაცი. მიღებულია ზომები მათ
გასაყვანათ მატარებლების რიცხვის
გასაღიღებლად.

გენ. მანტენის გადადგომამ დიდი
ლაპარაკი გამოიწვია, როგორც პა-
რიზის პრესაში, ისე საფრანგეთში
დარჩენილ ამერიკელ აფიცერთა
შორის. ამბობენ, რომ მანტენის გა-
დადგომის მიზეზი იყო სამხედრო მი-
ნისტრი მილიერანი: სცდილობენ,
დაამტკიცონ, რომ ვეტერანი ფრანგი
შესცვალეს იმის გამო, რომ ამერი-

კის საზავო კომისია და მთავარსარდლობა წინააღმდეგი იყო მანქენის, რომელიც რეინის დამოუკიდებელ რესპუბლიკის შედგენას თანაუგრძნობდა.

გერმანული პრესის ცნობები

კომუნისტები გავიდნენ მუშათა საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტიდან რომელშიაც ეხლა მხოლოდ დამოუკიდებლები არიან.

დამოუკიდებლობის ორგანო „ფრეი ჰაიტ“-ი ამბობს, რომ კომუნისტებს თან და თან ნიადაგი ეცლებათ.

შვეიცარიის ბანკირების კავშირმა ლაზანაში გამოარკვია, რომ ამის გამო შვეიცარიას 6 მილიარდი ფრანკი უზარალნია.

მორის ბარი გაზ. „ეხო დე პარი“-ს რეინის მხარეში საფრანგეთის სურვილების შესახებ ამბობს, რომ რეინის პროვინციებს ყოველ-დღე შეუძლიანთ დარწმუნდნენ, თუ როგორ გულისხმობს საფრანგეთი თავისუფლებას. მცხოვრებლებზე განსაკუთრებული შთაბეჭდილება მოახდინა რეინის მხარის შკოლებში ფრანგული ენის შემოღებამ.

სევასტოპოლი ოქტ. 10. მოხალისეთა ჯარის სამხედრო ცნობა. სექტ. 26. ცარიცინის ფრონტზე არსებითი ცვლილება არ მოხდა. დონის ფრონტზე ჩვენი გმირული არმია უტევს. პავლოვის და ლისკისრაიონში ხელში ჩავიგდეთ 3000 თოფი, 77 ხარბაზანი, 39 ტყვიისმფრქვეველი, 32 ორთქმავალი და სანიტარული და საინტენდანტო, ტელეგრაფის და ტელეფონის ქანება. ორლოვის მიმართ. ჩვენ დაეპირეთ სოფ. ვონსკოვო. ნიკოლსკოე და ჟრასნიკოვო. ბრიანსკის მიმართ. ქ. დიმიტროვსკი დაეპირეთ. კიევის რაიონში მდგომარეობა არ შეცვლილა, პეტლიურას (?) ფრონტზე ჩვენმა ჯარმა დაიჭირა სევასტიანოვკა, ივანგოროდი, დაბა და სად. ბერშუდა, სოფ. ლოვოდოლოუგი, სტაროლუგა, სტუდიონოე წამოვიყვანეთ ტყვეები, ხელში ჩავიგდეთ ტყვიისმფრქვეველები. (ცუდი ამინდის გამო ცნობების მიღება გაძნელებული იყო).

მიტროპოლიტი ოკრიბაში.

წარსული თვის პირველ რიცხვებში ოკრიბას ეწვია ძალაღყოვლად უსამღვდელოესი ქუთათელი მიტროპოლიტი ნაზარი. მისმა მეუფებამ დაათვალიერა ოკრიბის ოლქის ყველა ეკლესიები და ძალიან კმაყოფილიც დარჩა მათი მდგომარეობით. ეკლესიებს საზოგადოთ აქ უკავიათ სოფელში თვალსაჩინო ადგილი. ეკლესია სოფელს მალა, სერიდან დაპყრობებს და სოფელი კიდევ ეკლესიას შეპყრობებს. ეკლესიები თითქმის ყველა თლილი ქვისაა. ზოგი ისტორიული მნიშვნელობისაა და თავისი სამკაულით არქეოლოგიური ყურადღების ღირსი არის; ახლებს კი მათი ოსტატების ცნობილი კალატოზ ბერეკაშვილების ხელი ატყვიან: კობრა და ლამაზია. ეს ეკლესიები თავისი კუჩხა და მოხდენილი სამკაულით კარგს შთაბეჭდილებას ახდენენ.

ხალხი ალალი და მოაწმუნეა. წვის, წელებზე ფეხს იდგამს, რომ როგორც კი სოფელში ზარების რეკვა ასტყდებოდა ხალხე და ისეთი სოფელი, რომ სამი ზარი არ იყოს ხომ იშვიათია, ქალი და კაცი, დიდი და პატარა ეკლესიისკენ მიეშურებოდა. ყოველ მხრიდან ჯგუფ-ჯგუფათ მიდიოდნ და ხმარათ გაიგონებდი მათი გულის ნადებს: „გვეგონა თუ ქრისტიანობას პატრონი აღარ ჰყავდა, მაგრამ, მადლობა ღმერთს, ქე ჰყოლია“. მოზღვავებული ხალხი თავის საყვარელი მღვდელმთავარს აღტაცებით და დალით ეგებებოდა. ისიც უხვათ სთესდა და აპნედა მათში თავის სიტყვას. არც ერთ მოხერხებულ დროს, არც ერთ შემთხვევას არ უშვებდა და ხალხს ჰმოდღვრიდა და ასწავლიდა, დროის და შესაფერის დარიგებას აძლევდა. გახარებული ხალხი ერთ მეორეს უზიარებდა, ერთი მეორეს ეკამათებოდა ნახულისა და გაგონილის შესახებ და მადრიენი, როგორც გალობით ეგებებოდნ, ისე გალობითა და დალით აცილებდნ ხალხე საყვარელ ზოდვარს. ზოგან მაინც ისე კარგად გალობდნ და მგალობელთა ისეთი გუნდებია, რომ ბევრს ჩვენი ქალაქის ეკლესიებსაც შეეზარებოდა. ამ მხრით ოკრიბას ატყვია გელათის და მოწამეთის გავლენა. ის კი არა გელათით და მოწამეთით ოკრიბელს თავი მოაქვს, თავს იწონებს. ხშირათ გაიგონებთ ხალხე: „დავით აღმაშენებელმა და წმ. მოწამეებმა დავით და კონსტანტინემ თავისი ძეგლათ და განმასვენებელ ადგილათ ოკრიბა აირჩია“.

რამდენათ ოკრიბა სარწმუნეობრივი გრძნობებით მდიდარია, იმდენათ მისი ნიადაგი მწირედა დარიბია. ნიადაგი აქ მეუათ მწირეა. მის სიმდიდრეს შეადგენს ტყე და ხეხილი. ტყე აქ უმეტესათ წაბლისაა, მაგრამ მასაც გასჩენია რალაც სენი და ანადგურებს. მთელი ტყეებია გადამხმარი. ეს ფოთლების ავთამყოფობა უნდა იყოს, რადგანაც ხეწვეროდან ხვება. თუ საქმე ასე წავიდა, მალე ოკრიბაში წაბლის სახელი-და დარჩება მარტო და ხალხს კი ხელიდან გამოეცლება მისი შემოსავლის ერთი უმთავრესი წყარო. აქ ხეხილიც კარგი სცოდნია, მაგრამ წელს ნიშანი თუა, თორემ მეტი არ ასხია. ზოგან არც ეს არის. მევენახეობასაც მისდევნ, მაგრამ წელს ისიც ძალიან ნაკლებია და ზოგან სულაც არ ასხია.

ხალხი ოკრიბაში მეტათ მშრომელი და გამრჯელია. აქ ძალი და კაცი, დიდი და პატარა, მოხუცებული და ახალგაზრდა ყველა მშრომელია, დღე და ღამეს ასწორებს, რომ როგორმე თავი გაიზიარებოს. ისე წარმოუდგენელიც არის აქ ცხოვრება, რადგანაც საშვალო ოჯახმა ოცი ქცევა ყანა უნდა დაიდვას და ამოდენა მიწას და მუშავება უნდა. ხალხი თუ ასეთ მდგომარეობაშია ადვილი წარმოსადგენია, თუ რა მდგომარეობაში უნდა იყოს მისი სამღვდელოება. ისიც, როგორც მისი სამწყსო, ილ-

წვის, წელებზე ფეხს იდგამს, რომ როგორმე ცოლშვილი დაარჩინოს. მისი სამწყსო თუ კვირას მაინც დასვენებულია ამას მაშინაც არ აქვს დასვენება. კვირას ის თუ ეკლესიაშია, თუ მრევლში და ერთი თავიდან მეორეში გარბის, რომ თავისი სამწყსოს სულიერი მოთხოვნილებანი დააკმაყოფილოს. მაგრამ კვირას ვინ სჩივა, რომ ხშირათ ორშაბათიც არ უცდებოდეს. ამ მისის ორშაბათს ყველა რომ თავის ყანაშია და წლის სარჩოს ითესავს, მისი ხარი და უდელი უპატრონოთ ჰყრია ყანაში. რა ჰქნას, იქირაოს? რა მისცეს, როცა ის იმ დღეს იმის მეთედს ვერ აიღებს, რასაც მას მოსთხოვენ: მართალია სამშაბათს იმუშავენს, თუ არ გამოუვავლა და თუ გამოუვავლა, უნდა გულხელ დამქუცდელული ზეცას შეპყროს. ამასობაში იქნება გაზაფხულიც გავიდეს და ზაფხულში ზევრიც სთვსო არაფერი იქნება.

დიდათ სცდებიან ისინი, რომლებიც ამბობენ: „მღვდელმა იმუშაოს და თავი ისე ირჩინოს“. მათ ავიწყდებათ, რომ ორი საზამთროს ხელში დაჭერა შეუძლებელია: ან ერთი გაუარდება და გასქდება და ან მეორე. აკი ასეც მოდის ჩვენს სამღვდელოებას და მრევლის ერთგულს ყანა დაუთესელი რჩება, დღეს ხომ კაპიტალისტური ხანაა და შრომის ნაყოფიერებისათვის ყოველ დარგში სპეციალიზაცია და შრომის განაწილებაა შემოდლებული?! რალა მაინდა მაინც მღვდელი უნდა შეადგენდეს ყველაფერში გამონაკლისს?! პირიქით იქ, საიდანაც დღეს ჩვენში კაპიტალიზმმა და მისმა თანშობილმა სარწმუნოებრივმა ინდიფერეტისმა შემოაქციტეს, მღვდელს სახნავათ და სათობრათ არ ერეკებიან. იქ მღვდელს მარტო მღვდელობას, სჯულის მასწავლებლობას ავალებენ და სწორეთ ამით აიხსნება, რომ გერმანეთში და სხვაგანაც მღვდლებათ არიან მიწვეული ხალხე უმაღლესი განათლებით აღჭურვილი პირნი. იქ მღვდლები შემკული არიან ფილოსოფიისა და ღვთის მეტყველების დოქტორის ხარისხით. ნეტამც, თუ ჩვენც ველირსოთ ამას როდისმე?!

შეუძლებელი ქვეყანაზე არა არის რა, თუმცა ჯერ მაინც ამის ნიშნებს ვერ ვხედავთ. პირიქით ისიც, რაც ხელთ გვაქვს, ხელიდან გვეცლება. ისინიც, ვინც ამ ეამათ ხელთ გვეყვან, გვეცლებიან, რადგანაც ისინიც კაცნი არიან და ვერ გაუძღეს მუდამ ცოლშვილის ჩვილს: „გვშიან, გვშიან“-ო. ამის გამო იძულებულნი ისინიც სტოვებენ ნატვრით მოვალეობას და სხვა საქმეზე გადადიან. მათ ადვილებზე კი სამწუხაროთ ბევრი ისეთები მიდიან დღეს, რომ, თუ შეიძლება ვსთქვათ და უზრდელობათ არ ჩამოგვერთმევა, თხის მწყესებათ, თუ გამოდგებთან, თორემ მღვდლათ არა. ასეთი სამღვდელოების ხელში, თუ რას მოიგებს ჩვენი ხალხი და ეკლესია, ამის გამოცნობას დიდი საქმე არ უნდა, ვგონებ არც დიდი ხანი. ამას მალე დავინახავთ, მაგრამ გვიანდა იქნე-

ბა. საწყენი ის არის, რომ საქმე რალაც გროშებისათვის და ხელთ ვევენს, ვერ შევძლებთ იცვლებოდეს, დიდათ საქმე ქრისტიანული-საყვო-მოდღვრე-მშიერ შვილს პურის მაგიერ თევზის წილ გველს არ უნდა ვდიდეთ.

ხალხის მეგობა

კორესპონდენცია

ს. თერჯოლა. (შორაპ. კვირას, ოქტომბრის 5 ახ. სტარჯოლის კოოპერატივში, გამგეობასა და სარევიზიო კომისიის შემადგენელი კრება. სხდომას წრენ გამგეობის წევრნი: არსებული, ვასილ მაკარიძე, სიღონ კორკოტაძე და სარევიზიო მისიის წევრნი ვლად. ნემსიძე.

გასარჩევი იყო ყვირილის რიდან მოსული საკითხები:

1. რამდენი თანხის შეტანა ღია თერჯოლის კოოპერატივის რილის კავშირში?
2. როგორი მოსავლია წელს რნახულის.
3. რა და რა საქრნელი სქი კოოპერატივს?
4. რამდენი კომლი სარგებ კოოპერატივით და რამდენი ითვ კოოპერატივის წევრად!
5. რამდენი ხორბალი დასჭირსათესლეთ მცხოვრებთ, (კოოტივის წევრებს).

ამ საკითხების გარდა გაიჩნა შემდეგი საკითხები:

6. კაცის გავზავნა ამიერ-კავკ კოოპერატივთა კავშირის და ლობაზე 8 ოქტომბერს.
  7. ნიშესახებ.
- კამათის შემდეგ გადაწყდა: შეტანილ იქმნას ყვირილის კრში დროებით სანამ გადადგ პაის ფული შეგროვდებოდეს, 30 მოსავალი წელს სიმინდის უერთი მესამედი, ღვინის ერთი ცელი. კოოპ. სჭირდება: ნავთი, ნთი, სიმინდი: და სხვა... კოოპტივით (თერჯოლის) სარგებლ 1100 კომლი წევრათ ითვე 750.

სათესლე ხორბალი წელს დასდება წევრებს 1000 ფუთი.

გავზავნოს ყრილობაზე გამგების წევრი ვასილ ნ. მაკარიძე. სასტიკათ აეკრძალოს ნოქრ საქონლის ნისიათ წაღება ვინც უიყოს, რადგან ნისია დამლუბვე კოოპერატივის...

თერჯოლის სამკითხველომ დაიენერგიულად მუშაობა. გამოიქთბილისის ვაზეთები: „სახალხო მე“, „საქართველო“ და „ერთობა“ შეიძინა წიგნები. გადავიდა კშენობაში. ამ ახლო ხანში ადვილბრივ ინტელეგენციას განზრახვ აქვს გამართოს წარმოდგენა სამხველოს სასარგებლოდ.

გ. გუთნურისპირელი

რედაქტორი — სარედაქციო კოლეგია